

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravništvu, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Palacky.

Čehi zavzemajo zanimivo zemljo, ki leži v sredini Evrope. Zarad te sredine je bila njihova zemlja od nekdaj prostor vsakovrstnim ljutim bojem, katere je prouzročilo ali nemško sosodstvo, ali samovoljnost posameznih močitev, ali verski fanatizem. V teh bojih se je češki narod velik izkazal. Večkrat se je v zgodovini iskra upanja zablistala, da utegne češko-slovanski rod, ki je imel svojo državo, razširiti jo in Slovanstvo ukrepiti. Večkrat so širokoustni Nemci skokonogi podplate kazali pred češkimi husitskimi bojevniki. Ali po dolžih bojih so bili Čehi potrjeni. Leta 1620 v osodnej bitvi na Belej gori je bil ves narod tako pogažen, da ga skoro ni bilo. Prej cvetočo češko literaturo so jezuitje doma požgali, najprirednejši češki ljudje pak so se izselili v tuje kraje v Saksonsko, Brandenburgsko in celo Holandijo, nesot tja češko pridnost in omiko, jezuitje so doma zatirali češko narodnost in spomin na slavno preteklost, zunaj dežele pak so izseljenci odnarodili se. Tako je prišlo, da od nekdanjih šest milijonov slovanskih Čehov, dežela uže ni imela več nego pol milijona slovanskega prebivalstva — in tačas če je bil še kak tih patrijot, moral se je razplakati in obupati, da bi mogoče bilo, da se ta narod še kedaj povzdigne.

A povzdignil se je. Slovanska žilavost mu je pomagala, da se je najprej počasi zopet razplodil, rastle je številno skozi dve sto let. A duševno je le vegetiral, kakor tudi naš slovenski. Češki ljudje so se sramovali svojega jezika, rajši so nemškutili, literature ni bilo,

šole so bile odtujene, narod apatičen, rodoljubja ni bilo nikjer.

V tacem času je prišel Palacky, sin priprostega učitelja, oborožen le s poštenim, ljubezni do svojega naroda polnim srcem in s temeljitim znanjem, stopil tja pred svoj narod in ga počel buditi iz dremeža, učec ga, kako velik je nekdanj bil, kako slavno je bilo njegovo ime, kako žilav njegov duh, kako krepka njegova pest; propovedajoč, da narod, ki je toliko prestal pa ga smrtni sovražniki niso mogli uničiti, mora imeti še tako sijajno bodočnost, kakor je njegova preteklost. In evo, narod ga je čul, z navdušenjem hodil za njim in denes, ko je starec buditelj umrl, ni se bati več za Čehce, vzbujeni so in zavedeni, kakor morda malo kateri narod.

Nemci, ne vsi pa večina piščo, psujejo ga. To pa samo za to, ker je dostikrat celo resnico Nemcem v obraz povedal. Z neispravnostno zgodovinsko logiko dejanskih stvari in dogodkov je dokazal, kako je baš nemška pest potlačila na Češkem in drugod uže razcveteno slovansko kulturo. Krvavelo mu je slovansko srce, ljubeče svoj narod, ko je v svojih učenjaških preiskavanjih do tacihi rečij prišel, in kadar jih je povedal, pravil jih je z resnostjo jeklenega moža, ki ne more ljubiti in roko poljubljati onega, ki mu je jemal ter mu še jemlje, kar mu je najljubše.

In ako mu Nemci sovražstvo do sebe, — „Deutschenhass“ — v tako krivdo štejejo, vprašamo jih mi vsi: Slovenci, Čehi, Poljaki, Rusi, Danci, Francozi itd. kdo pa Nemca ljubi? Noben narod tega sveta ne! In kdo je kriv tega če ne Nemec sam.

Pravičnih Nemcev, za istino in ne

le na papirji liberalnih Nemcev, tacihi, ki svobodo in samostalnost sebi želé ali tudi družim privoščijo, tacihi ni Palacky nikdar sovražil, kakor noben Slovan ne. „Jaz si nisem svest, da bi bil kedaj kak slab namen nasproti Nemcem imel“ rekel je Palacky v enem svojih zadnjih spisov. Pač pa je sovražil one in samo take Nemce, kateri želé češki narod in ves avstrijski slovanski narod ponemčiti, nam Slovenom svoj jezik in svojo šego in svoje gospodstvo usiliti z izgovorom, da nas „civilizirajo“. Proti tacihi narodnostnim nemškim morilcem je Palacky sovražstvo v srci nosil, sovražstvo, ki je izviralo iz najblazje ljubezni do svojega naroda.

In prav je imel v tem. Zakaj kdor ne more sovražiti smrtnega sovražnika svoje narodnosti, svojega jezika, svoje matere domovine, bodi si mala ali velika, ta je nikdar ljubil ni, ta je ljubezni in vzvišenih blazih čutov, požrtvovanja za ideje nezmožen, ta ni mož, ta ni pošten Slovan. Zato pa slava Palackega spominu v vseh Slovanih.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Aten poroča telegram, da v sosednjih turških provincijah razburjenje vedno raste. Vsled tega tudi ona stranka v Grški živno dela, katera sili vlado, da ugoden trenotek porabi in Turkom vojno napove, da zjedini vse Grke. Prva srbska zmaga bi videla grško vojsko na meji.

O Srbiji je bil včeraj uže po Zagrebu raznesen glas, da je vojno napovedala. „Obzor“ je prepričan, da Srbija ne more več nazaj. Angleška je olahkotila Srbiji vojno, ker Evropa ni več složna.

Listek.

Koncert na citrah.

Iz Maribora 28. maja.

Pogled po naši domovini in njenih slabih razmerah je prav za to, črnogled izgojiti. Tako malo veselih odnošajev je, ki bi resnim domoljubom rožnato barvali vid v boljše narodovo bodočnost; toliko sto zaprek stavlajo se malemu našemu narodu na pot; tako strastno ga stiska tuj element na železna svoja prsa! Ah, težavno je biti človeku v tacihi razmerah veselega domoljubnega pogleda! Ali tedaj, kadar dobimo vest, da stopa slovanska noga čvrsto na zgodovinska tla doli v naših vzhodnih tvrdnjah; tedaj, kadar svetu kaže naših brdov sin, da ime „Slovan“ ni identično s sužnjem; tedaj, kadar kresovina rodove svobode v 19. stoletju mogočno žarno plamte, odseva po vsem ogromnem, ali zdaj bolj mrtvem Slovanstvu; ali tedaj, kadar mladi čedni jugoslovan Krežma nosi slovansko

ime po širnej Evropi; tedaj, kadar ta naš rojak v našem času sili neprijazno nam tujstvo do občudovanja slovanskega talenta, potem odpade mōra iz naših prs, jadra naših upov so zopet za daljši čas napeta, dosti kapitala nam je v tem zopet, da celo ne pogine naša agilnost. Svetu nemamo še dosti pokazati, nemamo dosti slavne zgodovine, nemamo mogočnih kulturnih zgrad; mladi delavci hitimo na delo. — Od kodi jemati naroden ponos, oni ponos, ki je tolikanj mogočni nagon k delu? Ali ljudje, kakor naši mažaki — vstaši, talenti kakor naš Krežma vzdignejo ta ponos, mi imamo svetu kaj pokazati, mi uže v mladem našem gibanju in hojevanju na zgodovinska tla moremo pokazati, da v nas Slovanih leži neizmeren zaklad talentov, ki bodo jednok svetovnej kulturi donesli najmenj toliko koristnega in lepega gradiva, kakor kateri si bodi zdajšnjih kulturnih narodov.

Vojaške vaje tukaj v Mariboru dovele so razne ljudi vkup, ali mej temi gotovo najbolj zanimivo osebo v g. Alojziju Vavpotiču. Slo-

vensko občinstvo zna, da je ta gospod na Dunaji bil jeden prvih umetnikov na citrah, da je zraven tudi komponist, katera lastnost mu je od našega cesarja donesla dragocen prstan z briljantom, ali čulo še ni njegovih čarobnih strun. Včeraj je prvokrat stopil v tukajšnej čitalnici pred svoje rojake. Čitalnični prostori so bili napolnjeni do cela, akoravno je bil koncert improviziran, ker umetnik se ni prav upal igrati; „gewehrgriff“ so mu prste okorne storili in tako je od nedelje do nedelje odlašal. Videli smo skoraj vse slovanske narodne odličnjake in prav lep venec gospá in gospodičin. S srčnim „živel“ pozdravil se je stopivši v dvorano, umetnik. „To so bili glasovi domačije,“ rekel mi je umetnik, „dolgo sem bil v tujini, tu sem čutil žar svoje materinščine, tu sem se zopet našel doma.“ Jaz sem tega umetnika slišal na Dunaji, on je bil tam slavljen posebno zaradi tega, ker je vedel toliko čuta v svoj instrument spraviti, ali včeraj bil je še mehkejši in milejši njegov „piantissimo“ kakor tiho veselja jokanje moža, ki

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. maja.

Glavno pozorišče notranje politike naše države so zdaj samo *delegacije*. A tudi v teh se ponavljajo vedno jedne in iste znane fraze. — 29. maja so nemški ustavoverci nasvetovali, naj se s tem kaj prihrani, da se več vojakov na odpust pošlje. Grof Andrassy, ki vendar še ve da mora cesarja za soboj imeti, moral je temu zelenju nemških ustavovercev nasproti stopiti v tem opasnem času, ko se povsod bojni oblaki zbirajo.

Palackega truplo je bilo slovesno iz stanovanja preneseno v mestno hišo praško, od koder pojde sprovod v Lobkovice, kder je Palackega familijska rakev.

Vnanje države.

Srbske uradne novine prinašajo imenovanje ruskega generala Černajeva za srbskega generala.

Angleška vlada je tudi na drugo ponudbo velevalisti, pristopiti k izpremenjenemu programu treh carskih vlasti, odbila. Nek angleški list pravi celo, da zdaj Anglija zato stopa bolj na stran Turčije in proti vstajnikom, ker hoče svojim indijskim podložnim mohamedanske vere dobrohotnost pokazati. V istini pak jej je vodilo le kramarska nevoščljivost.

Iz Španije zopet o malej revoluciji poročajo. V Tolosi ljudstvo po ulicah koraca z vpitjem: živela republika! Žalibog, da je jasno, da ako se republika prej ni mogla držati, ko je bila na vladi, tem menj ima zdaj upanje zmagovito kraljestvo Alfonzovo vreči.

Papež je 28. t. m. v avdijenci sprejel ruskega velicega kneza Konstantina predno je ta v Pariz odpotoval.

Dopisi.

Iz Cerknice 25. maja. [Izv. dop.]

Više nego kedaj se kaže ravno letos pri nas potreba da se, bodi si na ta ali oni način vsaj nekaj stori o reguliranji strug in potočkov, ki se stekajo v naše jezero, ter da se odtok vode iz jezera pospeši, se ve da vse to z ozirom na planinsko dolino in ljubljansko močvirje.

Voda v našem jezeru je toliko narastla, da še stari ljudje ne pomnijo v pomladanskemu času take vode. Veliko oralov njiv in senošet, katere so poleg jezera, so pod vodo. Obojni pridelek je popolnem uničen, kajti hudi vetrovi delajo velikanske valove, kateri pluskaje uničevajo ozimnino in leto šnjó

je dolgo bil mej tujci ter zopet prišel na sveta domovinska tla. „Jaz te pozdravljam“ igral je in še sopsti se nij upalo občinstvo. Ko je g. Krežma na Dunaji pri Preširnovi besedi igral, obistiniti sem videl vidno Jean Pavlove besede: „Unter der Töne Kunst schwillt das Meer unserer Herzen auf, wie unter dem Monde die Fluth,“ včeraj dobil sem zopet ta vtis.

Tu sem gledal v oči občinstva, tu je gopica in star mož, muzik in nemuzik z žarnim očesom sledil krasnim prehodom, zdaj burno zdaj tiho milo donečim glasovom in kakor, da bi si hotelo zraka dobiti, zagrmelo je občinstvo pesen končavšemu umetniku: „živio“. Aj, tu je bil naš umetnik uboga para, vse je hitelo k njemu. Tacega sprejema in tako poslušnega občinstva se nij nadejal g. Vavpotič in ker je videl, da nij res: „nemo profeta in patria“, glede njegovih strun, pošiljal je pesen za pesnijo, ples za plesom mej nas, vsakokrat burno pohvaljen. Igral je razen jedne Umlauflove pesni svoje kompozicije, kakor: „Le Ti,“ — „V veselji in žalu“ — „Z ljubezni do Te“

setev. Gnojina bode iz njiv izprana, rodovitna zemlja odnešana in razori popolnem poravnani, tako, da sem tertia ne bodo mogli gospodarje še kasneje svojih njiv natanko razložiti. Na senošetih pa, katere so sedaj prav pod vodo in ker nij upanja da bode voda v 4 tednih odtekla — je pričakovati dokaj slabega pridełka. Kakor vse kaže bati se je velike draginje, posebno gledé živinske klaje.

Kar pa še nij pokončala voda uničil nam je mraz. Okolo 20. t. m. je burja in zmrzlina napravila veliko škodo posebno pri sadnem drevju. Nadloga je pa sedaj še večja, ko vsled teh njim ne raste nič na pašnikih. Živina ne dobi tam nič hrane, a kmet tudi doma nema sena, da bi jej pokladal. Nekateri pašniki, posebno oni jezerske vasi so pa popolnem pod vodo.

Cenilnej komisiji za uravnanje zemljiškega davka bi posebno priporočali na klimatične razmere našega kraja potrebni obzir jemati.

Uže skoraj 7 let zaporedoma nam je po zmrzlini in deževji uničena ozimnina in spomladanska setev pokončana po toči.

Bili so pa tudi v tem mesecu večkratni potresi, kar pri nas nij ravno navadno. Maja 16. in 17. bil je močni potres in 20. ob 2 1/4 uri po polu dne čutili smo ga od jugozapada proti severovzhodu. Spomladanske potrese imajo tu ljudje za znamenje dobre letine, a letos se bodo varali.

Končno naj le še omenim kako neljuba nam je bila vest, ko je nam deželna komisija za povzdigo konjereje za letos uže obljubljeno premiranje kobil in žrebic v Cerknici odvzela. Ako je bilo lansko leto malo kobil in žrebic pred komisijo prignanih, nij še sklepati, da se tu ne širi konjereja. Z zadovoljnostjo moram konstatirati, da ravno v tej zadevi je v našej okolici, posebno pa zadnje leto nastal lep napredek. — Prejšnja leta je bilo od tu komaj 15 kobil vsako leto pripuščenih, in lansko leto, ko se je ustanovila v Cerknici štacija za žrebce naraslo je število pripuščenih kobil na 75. Večina kobil ima letos žrebeta in lepo je videti mej čredo mnogo lepo izizraščanih žrebčkov. Pred leti je bilo pri nas žrebe uže redka prikazen in skoro 1/2 ure hoda so otroci tekali za katerim žrebetom, samo da so se ga nagledali. — Ako se torej v na-

— „Na morskem polji“, štajerski ples, potem francosko polko, ki se nahaja v njegovej, nadvojvodinji Valeriji posvečenej zbirk, in venček znanih slovenskih pesnij, kakor: „Tam za goro“, „Mila, mila lunica“ in „Luna sije“. Te pesni bile so nam iz srca vzete in če sem kedaj čutil krasoto teh zdaj uže narodnih melodij, potem včeraj v komentaru Vavpotičevih strun. To je bila muzika, „Musik, Poesie der Luft“. Bodi srčno pozdravljen rojak naš v domovini; pridi večkrat buditi in oponositi nas; veren sin domovine nosi glasove naše domovine, nosi naš prekrasen „moll“ po tvojih strunah okolo po svetu, stavi pesni, igra jih in kaži svetu, da še nij: finis Slovenstva, vedete Jugoslovanstva!

G. Vavpotič je v Celji gimnazijo dovršil; njegov talent so nemški kritiki v dunajskih časopisih priznali in reklo se je: der Wende hat neben dem Virtuosen auch das Zeug zum Komponisten, in's Conservatorium mit ihm. To je našega umetnika ideal; — Slovenstvo — ne Jugoslovanstvo ne pusti tvojih talentov brez izgoje!

šej okolici toliko širi konjereja, gotovo nij dež. komisija pravo zadela, da je nam odvzela štacijo za premiranje lepih kobil in triletnih žrebic. Koliko lepih kobil bi bilo letos pred komisijo prignanih in koliko žlahnih 3letnih žrebic bi lahko nad 2 leti svoje premije dobile. Da bi pa tukajšnji gospodarje svoje konje v Postojno ali celo na Vrhniko gonili nij misliti, kajti stroški bi nastali toliki, da bi gospodar, ako tudi darilo dobi gotovo izgubo imel.

Res, da darila nijso velika, a vendar-le pripomorejo ako nijso s premnozimi stroški združeni mnogo v povzdigo konjereje, kajti nek ponos ima le gospodar, ako se njegova živina za lepo in dobro izpozna in pohvali.

Iz Maribora 28. maja [Izv. dop.]

Mraz 19. in 20. maja je vse vinograde mariborskega okraja popolnem uničil. Jednaki žalostni glasovi se tudi iz sv. lenardskega okraja slišijo. Od Vurberga doli proti Ptujem pa nij bilo tako hudega mraza. Tudi pri Ormužu in Ljutomeru so le nizke lege poškodovane. Ob Pohorji pa je mraz segal do slovenske Bistrice. Zdaj pa je hladno in deževno, da še celo trava ne more rasti. Uže lani smo imeli malo krme, letos pa jo utegne še menj biti. Kaj hoče početi ubogi kmetijski posestnik, ki nema ničesar prodajati, da bi vsaj davke plačeval. Jaka denarna stiska je v našem okraji, vidi se iz tega, da si hranilnice (graške in tukajšnja) ne upajo iztožiti dolgov pri onih dolžnikih, ki zaostajajo plačanjem obrestij, če prav bi po svojih štatutih morale to storiti. Kajti ko bi hranilnice tožile v vseh teh slučajih, bi morale vsa posestva na dražbi same kupovati, ker zdaj nij kupnika za posestva, ki pa tudi nemajo nobene cene. Zdaj bi silno trebalo posojilnice. Sicer se je govorilo i pisalo, da se snuje a snovala se bode menda tako dolgo, da bo naposled zopet cela stvar zadremala, kakor 1871 leta. Na delo! S samim tarnanjem ničesar nij pomagano.

Iz gornje savinjske doline

28. maja. [Izv. dop.] Več tednov trajajoče slabo, deževno vreme je prouzročilo, da je Savinja jako narasla. Povodenj je velika in je napravila dosta škode, ker je tudi mostove odnesla. Različnim posestnikom je Savinja odnesla les, katerega so imeli ob brgovih Savinje nakopičenega. — Škoda je velika. Tudi slana je zadnje dni mnogo škode naredila. Še sedaj se vidi posmojeno cvetje. Kmet obupa ker se nadeja slabe letine. Tudi vinska cena posnema barometer, ko se bliža lepo vreme, in je poskočila! — Sploh ne poznamo letos spomladi in to uže več let. Ker sneg, dež in mraz se vrste, kakor bi se bili pogovorili ker „so taki časi sedaj!“

Iz Šoštanja 26. maja [Izv. dop.]

Tudi od tod vam moram žalostno vest poročati, da je nesrečni mraz v noči 20. maja vse vinograde našega okraja, katerih je čez 700 oralov, tako požgal, da nobenega branja ne bomo imeli. Menj je mraz škodoval setvam, a po hudi zimi tudi zimske setve nijso posebne.

V naš trg dobimo še letos telegrafično postajo. Trgovinsko ministerstvo nam je na vloženo prošnjo privolilo postajo, ako okraj daje potrebne kole brezplačno. Nabiralo se je v ta namen pri posestnikih, kateri so radi darovali po svojih močeh; tudi posojilnica je pripomogla; kar pa je manjkalo, privolil je okrajni zastop iz okrajne kase pridati. Koli se uže postavljajo in ker nam državni

zbor nij privoščil železnice, bomo vsaj po telegrafu zvezani z vnanjim svetom.

Iz Planine na Notranjskem 28. maja [Izv. dop.] Ko je voda prvokrat našo dolino zalila, smo se še malo za to brigali, kajti nadejali smo se, da bode zopet kmalu odtekla ter nam nikake nadleže delala; a žalibože, varali smo se. Deževalo je dan za dnevom in voda je drla in še dere iz vseh podzemeljskih lukenj in špilj, da je groza videti, a odteka se pa le počasi po skoro na pol zamašenih odtokih. Nekdaj so te odtokove snažili, in voda se je hitro odtekala, sedaj se pa uže več let za to delo nihče ne zmeni ker nij moža, da bi ljudi k temu priganjali. Po senožetih in njivah, katere je slavna cenilna komisija baje v prvi razred postavila, stoji voda po več metrov visoko in tudi več družin je na stari cesti iz spodnjih prostorov v zgornja pregnala. Ako bode v Planini tako dalje šlo, izseliti se bomo morali, pravijo nekateri reveži.

Iz Vrhnike 26. maja [Izv. dop.] Vršila se je 16. t. m. pri nas volitev v cestni odbor in bili so voljeni gg.: Karel Galč, Karel Pleško, Karel Kotnik. Z veseljem smo sprejeli Vrhnicanje to veselo novico in veseli nas tak izid volitve tem bolj, ker so zopet tukajšnji nemčurji pod vodstvom znane nega M... tepeni. — Upamo pa, da bode novi narodni cestni odbor vsem zahtevam, ki jih stavijo srenjčani v te veljavne može, ustrezal.

Bivši predsednik cestnega odbora g. Fr. Kotnik nij hotel več volitve sprejeti in to baš za tega delj, ker so mu tukajšnji Turki vedne zapreke delali in nasprotovali. Bil je g. Kotnik 9 let predsednik omenjenega odbora, v katerem je ves čas žrtvovalno, marljivo in uspešno deloval. Srenjčani pa tudi vedó, da se je on trudil in skrbel za dobro občine in so mu hvaležni.

V kratkem bode tudi menda volitev v občinski odbor in žeteli bi bilo, da se tudi takrat naši narodni volilci tako hrabro obneso, kot pri zadnji volitvi v občinski odbor. Saj menim, da bodo sedaj narodnjakom to tem lažje, ker sedaj nemajo toliko ovir, in se jim če le količkaj hočejo za blagost občine pripomoči, to lahko in srečno izide, kajti treba je res, da se sedaj izvolijo v občinski odbor samo za domačo reč vneti narodnjaki, pošteni možje, in da se iztrebijo nemčurji in renegati, ki so do sedaj v občinskem odboru sedeli in vedno ovirali delovanje narodnih in poštenih odbornikov. Nepotrebno se mi zdi, to reč natančno pretresovati, ker vem, da je pri nas vsacemu znano, koliko smo po ranjku O. prižupanovali in v kakšen nered so zabredile vse občinske razmere po dolgem 24letnem slabem gospodarstvu in vsakdo mora priznati, da so se vendar le v sedanjem slabem času po skrbnem delovanju zdanjega županstva jako zboljšale.

Iz rožne doline na Koroškem 27. maja. [Izv. dop.] Bravši podlistek „Slov. Naroda“ sem skoraj nekoliko nejevoljen postal, kajti v resnici mi Slovenci svoje rojake, ki so z uma svitlim mečem nam boljše prihodnost in ugodnejše stališče našega slovenskega polja priborili, in so se do zadnjega zdihljeja s trudom preobilnim mučili, da nam gladijo, ličijo in bogatijo domači jezik, — velikokrat premalo čestimo in se jih redkokrat spomnimo. Vse drugače delajo drugi narodi, še pri življenju se njihovih mož spomnijo, jim čestitajo, jih slavijo — a pri nas, ko veljak umre, mu stavimo grobni kamen in

potem — razun v knjigi našega slovstva — skoraj da povsem zaspi.

Spominjam se, da ima Vodnik na rojstne hiši spominek, navzoč sem bil, ko so jednako ploščo navdušeni Slovenci stavili na rojstne hiši Preširnovi; tudi štajerski Slovenci jednako delajo raznim, uže prerano umrlim možem — in mi, Slovenci na Koroškem, ki imamo mnogo slavnih mož, ki so se z velikim trudom za izomiko naše materinsčine potili, kakor je Gutman, Jarnik, Ahacelj, Andrejaš, Janežič in drugi, malo, ali nič ne storimo. Uže bi bil čas, da spominjaje se velikih zaslug našega neumrlega Antona Janežiča, njemu v hvalni spomin stavimo s posebno slavnostjo spominsko ploščo na rojstne hiši v št. Jakobskej fari naše doline. Nikjer bi se ložeje ne uredila mala, primerna svečanost, kakor baš v naši fari, imamo narodno ljudstvo, lastno narodno založnico in večinom narodni, krajni zastop. Da bi se izvedeni, izobraženi Slovenci tudi drugih pokrajin ove slavnosti po pozivu osnovnega odbora vsaj v malej brojici radostno udeležili, nam je porok ime Janežičevo, ki mora vsacemu našincu znano biti. Najlepša prilika bi bila avgusta, ali septembra in do tja bi se dalo po uspešnem delovanju še vse pripraviti. Opozorujemo na naše mnenje posebno izobražene Slovence v Celovcu, ki naj bi v to svrhu takoj posvetovali se, osnovali odbor volili, in z nami se pomenili; opozorujemo pa tudi Slovence sploh po raznih bližnjih deželah, da bi vsaj na to delali, da ovo naše mnenje v čestjenje našega obče zasluženega Antona Janežiča ne postane zopet jednako kapljici vodi, ki se vteka v morje.

Misel bi bila dana, izvršitev počiva v prvej vrsti pri celovških Slovencih in potem v obče pri Slovencih, ki naj bi častili zaslug polne može. Ob enem bi bila jednaka slavnost v rožni dolini, v jednej najkrasnejših naše dežele, v sredini mej Slovence, zopet velicega vpliva na ljudstvo, velicega vpliva na potomstvo. Združimo se v to svrhu! Spoštovalci zaslug Janežičevih naj bi v dotičnih krajih v Ljubljani, Mariboru in Gorici vprašanje pretresavati blagovolili, če bi se zamogel zopet ponasati starodavni Gorotan, da sprejme nekoje svoje brate v čestjenje slovenskega delovalca. Bratovski sprejem jim je gotov.

Iz Trsta 29. [Izv. dop.] Kam gasilci deró? tako se je v sobota povpraševalo ljudstvo v tesnih ulicah. Bliskoma se raznese glas, da Mavronerjevo gledišče je v plamenu. Bilo je ob pol peti uri po polu dne, ko se je zapazilo da gori. V gledišči nij bilo razen prižigalca luči in necega pomagaja, žive duše. Ona dva pri pripravljanju za večerno predstavo zapazita na odru ogenj. Vsa omamljena od strahu tečeta na ulico na pomaganje klicati. Ali predno se vrneta oplašena, uže je bil plamen visoki strop prežgal, skozi visoka okna švigal in uničeval, kar je dosegel.

Zgorelo je mej družim mnogo godbinih instrumentov, katere so godci malo pred požarom v gledišči shranili za zvečerno porabo. Gorelo je grozovito, ker je večidel bilo vse leseno, staro in trohnelo. Gledišče je nekaj čez 40 let staro in nikdar se nij nič popravljalo razen barylalo se je znotraj.

Prebivalci v bližini in tudi slovanska čitalnica, ki je komaj 15 korakov čez ulico nasproti, bili so v velikej nevarnosti. Vse je tekalo sem ter tja, razvezavali so obleko, pospravljali hišno orodje.

Ali v hipu so bili vrli gasilci pri rokah z vsako vrsto orodjem ter začeli gasiti in vsipati vodo na vse kraje. Parni gasilni stroj je bil tu prvokrat v porabi, pihal in delal je pri bližnjem vodnjaku, da je pokalo in grmelo. Tudi iz drugih krajev mesta se je vozila voda pridno na pogorišče. Bilo je kacic 20 brizgalnic v delu celó po polu dne do jutra v nedeljo, in še denes, ko to pišem, nij še ugasnil ves ogenj. Samo iz Nabrežinskega vodotoka porabilo se je čez 20.000 kubikdecilitrov vode.

Bila je sreča, da nij bilo burje, sicer bi bilo pogorelo pol Trsta; tudi ko bi bilo goreti začelo po noči ne bi se bilo dalo obvarovati sosednjih hiš in magazinov. Ko bi se bilo vnelo mej predstavo, bilo bi veliko ljudij mrtvih ostalo. Tržaški gasilci zaslužijo očitno pohvalo; gasili so kakor bi bli iz železa, nijso se ustrašili gostega dima niti plamena v katerem so se večkrat skrili.

Politično društvo „Edinost“ in magistrat sta si v laseh, magistrat pošilja vse odloke in spise v zveličanejši laščini, „Edinost“ pa zopet nazaj pošilja, ter se sklicuje na člen 19. drž. osn. postav.

Domače stvari.

— (Testament blazega moža.) Slava in čast spominu moža, ki v poslednji oporoki nij pozabil narodovih literarnih zavodov slovenskih in ta je duhovnik Val. Ravnihar. Glavni dediči so ubogi treh vasij fare vodiške, kder je bil ranjki rojen, in dobé 6000 gold. Duhovensko podporno društvo dobi 3000 gld., hiralnica sv. Jožefa 300 gld., Matica slovenska 1200 gold., dramatično društvo 200 gold.; ubogi ljubljanski 150 gold., pokopališče pri sv. Krištofu za lastno jamo, da se truplo njegovo ne bo prekopalo, 60 gold.

— (Umrli) je Viljem Potočnik, c. kr. mornarski stotnik 30. maja v Trstu. Pokojnik je sin ljubljanskega mestnega svetovalca Potočnika.

— („Knjižnica“) se bode izdajala stoprav v soboto, ker je knjigovez nij še dovršil.

— (Razpisana mesta.) Uradna „Lai-bacher Zeitung“ prinaša razpise: službe prvega nadzornika v deželnej posilnej delavnici z letno plačo 480 gold. pol drugi funt kruha vsak dan, 6 sežnjev drv, 18 funtov sveč itd. Prošnje naj se oddade do 24. junija t. l. pri vodstvu posilne delavnice. — Pri deželnej sodnji pak je sprazneno mesto nadzornika s plačo 300 gold. in 25 % aktivitetne priloge. Prošnje do 21. junija t. l. pri predsedništvu deželne sodnije. — Pri c. kr. okrajni sodnji v Kostanjevici se ta koj sprejme dnevni pisar s plačo 1 gold. na dan.

— (Iz brežskega okraja) se nam poroča, da je tam in v bližnjem Bizelji zadnji mraz vinsko trto povsodi v ravnini popolnem za letos uničil.

— (Z Dolenjskega) 26. maja se piše: Kakor po Avstrijskem, Ogerskem, Štajerskem in Hrvatskem, je tudi po Dolenjskem slana pokončala nad dobro polovico vinske letine. V nižavi ležeči vinogradi so tako pokončani, da v njih še zelenega perjička najti nij, menj nizko ležeči vinogradi so pokončani do polovice in višje ležeči do tretjine.

— (Čuden porod.) Iz čez Soče se piše „Sl.“: Tukaj je 16. t. m. neka žena porodila dvojčica ženskega spola, katera sta bila do prvih zgornjih reberc do sredi trebuha zraščena; sicer pa sta imela popolnem 2 glavi

4 roki, 4 nogi, 2 hrbta. Jedno je bilo mrtvo rojeno, jedno pa je živelo še 1/4 ure po rojstvu. Živelo bi bilo oboje, ko bi porod ne bil tako težaven, kajti postave sta bila krepke.

Razne vesti.

(Mej divjaki.) Dvojamborba ladija se je odpeljala prej desetimi leti iz luke Wal-kot v Freemantle, nij še daleč na morji bila pri nekih otokih, ko se v viharnej noči raz-bije, 50 osob, bili so Angleži, se je v malem čolniku rešilo na divji otok, mej temi je bilo več ženskih. Ker nijso nikakoršnega orožja za brambo imeli, ujeli so jih divjaki, ubili in pojeli. Ta resnična prigodba se je izvedela še le zdaj od divjakov samih.

(Samomor.) Praški listi poročajo, da so našli na poljskeji stezi poleg Žiškovo 25 let staro gospo v črnej svilnatej obleki. Ona se je bila z velikim nožem v leve prsi zabola in umorila in sicer iz ljubosumnosti

Listnica administracije: G. T. Š. v Pešče-nici. Mi vam „Slov. Narod“ zmirom redno pošiljamo torej se am tudi jako čudno zdi, da list dva dni pozneje dobivate. Vsakakor je kriva te nerednosti c. kr. pošta. Lista od 24. in 27. t. m. sta bila pa konfiscirana.

Opozorujemo na inserat v denašnji številki dobro znane firme **J. H. Luckmann v Lübecku**, ka-tera se vsled reellne potrebe in posebne sreče v prodaji Hamburgskih srečk jako priporoča.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdra-vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze l naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in pre-bhlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-val zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spri-čevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-vega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shoreland, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Casti-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganju v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pra-nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za stra-nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry po-polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 fant 2 gold. 60 kr., 2 funta 4 gold. 60 kr., 5 fun-tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

40 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-fischgasse št. 2, kakor v vseh mestih pri dobri lekerijah in sp. terijakih trgovcih; tudi razpošilja du-najski hiša na vse kraje po poštah nakupnih a povzetjih. V Ljubljani Ed. Wahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-damu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschju, v Zadru pri Androviču. (4)

Dramatična šola,

katero je ustanovilo „dramatično društvo v Ljubljani“, se prične **1. junija t. l.**

Poduk v deklamaciji, mimiki, petji in v družih k dramatiki spadajočih predmetih bode brezplačen.

Oglasi se sprejemajo v dramatičnej pisarni (v I. nadstropji čitalnice) v uradnih urah od 2.—4. ure po polu dne.

V Ljubljani 25. maja 1876.

Odbor dramat. društva.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, posebno pa g. državnemu posl. neu Viljem Pfeiferju in narodnemu pevskemu društvu iz Krškega, ki so blagovoljno došli k sv. Duhu, ter pripo-mogli, da je bil sprevod nepozabljivega

Ivan Kaplerja

tako slovesen, izreka najtoplejšo zahvalo v imenu žaluje če rodbine

(162)

Jože Pirc,

njegov iskren prijatelj.

Historični muzej

Schrimel-a

na sejmnem trgu,

kateri ostaje, mej potovanjem v Trst, le malo časa tukaj priporoča se umečnost čislajočemu p. n. občin-stvu za prav obilno obiskovanje. (163)

Več o tem se razvidi na p'akatih.

Uvajenec za lekarno.

Mladenč, kateri je z dobrim vspehom nižjo gimnazijo dovršil, in kateri je poleg nemškega tudi kacega jugoslovanskega narečja zmožen, sprejme se takoj brezplačno. Pisma pod naslovom F. 117 naj se pošiljajo administraciji „Slov. Naroda“.

(152—2)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na du-najске cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in naj-cenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(13—10)

Evropa: Nisa iz Trsta.
Pri Nijem: Kopitva iz Celja. — Heiman iz Zidanega mosta. — Zigmund iz Zagorja. — Danilovič iz Reke. — Svetec iz Litije. — Poščak iz Doljanskega.
Pri Waller: Dorne iz Trsta. — Moraschek iz Dunaja. — Meisel iz Čakkega. — Janovski iz Dunaja. — Leiner iz Graden. — Bauer iz Dunaja.
Pri Zamorec: Rom iz Kaplje. — Wilder iz Dunaja. — Povše iz Hirsnika.

29. maja:

(153—2)

Na glincah

otvorila se je

restavracija

v nekdanj Permetovej hiši, z lepo ured-jenim vrtom. P. n. občinstvu postrezalo se bode vedno z izvrstnim **dolenjskim vinom**, **Kozlerjevo pivo** in dobriimi **mrzlimi jedili**. (156—3)

Strelovod

najnovejše konstrukcije,

za obrambo za vsake vrste posestva, cerkve, samo-stane, graščine, gospodarska pos'opja, magacine, parne dimnike itd. prodaje prav po ceni

Ignacij Tagleicht.

Zaloga je na Dunaji, v mestu, Heiligen-kreuzerhof, (I. Schönlaterngasse 5).

Stroškino ceno razpošilja zastoj. Naročila iz dežele se takoj izvrše. (151—2)

Zaradi uže pripetenege zamenjanja imen, prosi se uljudno, ime in naslov natanko napisati.

Glücks-Offerte!!

270. Hamburger Geld-Lotterie
genehmigt und garantirt
von der hohen Regierung.

Die Haupttreffer betragen event:

375,000 Reichsmark,
250,000 Reichsmark,
125,000 Reichsmark,
80,000 Reichsmark,
60,000 Reichsmark,
50,000 Reichsmark,
etc. etc.

Zusammen kommen in 7 Gewinnziehungen unter Aufsicht der Staatsbehörde 43,100 Gewinne im Betrage von

7 Million 771.800 Reichsmark

zur Entschädigung.
Gegen Einzahlung des Betrages in Banknoten, Coupons, pr. Vollzahlung über gegen Post-nachnahme überfende ich zu der 1sten Gewinn-Ziehung

Ganze Original-Loose à ö. W. fl. 3.50
Halbe Original-Loose „ „ „ 1.75
Viertel-Original-Loose „ „ „ .90

den geprüften Auftraggebern nach allen Ge-gebenen unter Mitwirkung des amtlichen Planes; beistehenden erfolgen die amtlichen Gewinnlisten, sowie die Auszahlung der Gewinne so-fort nach stattgehabter Ziehung. Beizahlungen für die erste Gewinnziehung erbitte baldigst, jedenfalls aber vor dem

5. Juni d. J.

J. H. LUCKMANN,
Staats-Effecten-Handlung,
Lübeck.

In der jetzt beendeten 169. Lotterie fiel in meine Hand vom Glück begünstigte Collecte wiederum in der 6. Classe der größte Gewinn von

36,000 Mark auf No. 4528 1/2
und in der 7. Classe das große Loos von:
252,000 M. auf No. 25641 1/4.

Steiner.

Alle Diejenigen,

die noch zu der auf den

14. & 15. Juni d. J.

amtlich festgesetzten 1ten Ziehung der vom Staate genehmigten und garan-tirten 270sten Hamburger Geldverloosung.

Originalloose aus unserer

vom Glück begünstigten Collecte

zu beziehen wünschen, belieben uns ihre gefälligsten Aufträge nunmehr baldigst direct zugehen zu lassen, da unser Vorrath durch die zahlreich einlaufenden Be-stellungen bald vergriffen sein dürfte.

Preise der Loose 1 Classe:

Ein ganzes Originalloos M. 6 oder ö. B. fl. 3.
Ein halbes Originalloos „ 3 „ „ 1.
Ein viertel Originalloos „ 1 1/2 „ „ 1/2.

Die Aufträge werden gegen Einzahlung oder Nachnahme des Betrages prompt ausgeführt und die amtlichen Pläne gratis beigelegt. Amtliche Gewinnlisten und Auszahlung der Gewinne sofort nach Entscheidung.

S. Sacks & Co., Hamburg,
Staats-Effecten-Handlung.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.